Voorstel aan college en raad

Nummer:	02430000168829
Datum:	17 januari 2024
Opsteller:	J.M. van Ittersum
Portefeuillehouder:	Wethouder W. Mazier
Onderwerp:	Project inventarisatie ombuigingen 2025-2028

Het college van B&W besluit:

1. In te stemmen met het projectplan *Inventarisatie Ombuigingen 2025-2028;*
2. In 2024 af te zien van de eerste tussentijdse rapportage 2024 en alleen een tweede tussentijdse rapportage 2024 op te stellen in verband met de werkdruk en beschikbare capaciteit in relatie tot de ombuigingsopgave;
3. De raad te informeren over het project *Inventarisatie Ombuigingen 2025-2028* en het vervallen van de eerste tussentijdse rapportage middels bijgevoegde raadsinformatiebrief;
4. Gedurende de looptijd van het project *Inventarisatie Ombuigingen 2025-2028* geen voorstellen voor nieuw beleid waar structurele middelen bij nodig zijn aan de raad voor te leggen ;
5. De raad voor te stellen geen structurele middelen voor nieuw beleid beschikbaar te stellen gedurende het project *Inventarisatie Ombuigingen 2025-2028* tot aan de vaststelling van de Kadernota 2025-2028, tenzij hiervoor zwaarwegende redenen zijn.

Inleiding

Aanleiding

Bij de behandeling van de Kadernota 2024-2027 en de meerjarenbegroting 2024-2027 is er melding gemaakt van de ombuigingsopgave voor de jaarschijven 2026 en 2027. De jaren 2026 en 2027 zijn niet sluitend vanwege een forse teruggang qua inkomsten uit de Algemene Uitkering van het Rijk. Het college heeft al aangekondigd dat er bij de Kadernota 2025-2028 een pakket aan ombuigingen wordt voorgesteld. Deze ombuigingen moeten ervoor zorgen dat wij de begroting structureel op orde blijven houden.

In november 2023 zijn de voorbereidingen gestart voor een projectmatige aanpak van de ombuigingsopgave. De doelstelling van het project is om door middel van eenduidige en haalbare voorstellen een besparingspotentieel te inventariseren met een omvang van minimaal:

- € 9,8 miljoen voor 2026
- € 11,9 miljoen voor 2027
- € 11,1 miljoen voor 2028

Vanuit het 'Huishoudboekje op Orde' worden mogelijk zaken geconstateerd die financieel niet op orde zijn. En waarvan het op orde brengen financieel effect met zich mee kan brengen. Om deze reden is het project in het projectplan op PM gezet. Het is dus nog niet in bovenstaande getallen verwerkt, maar kan wel een ophoging van de ombuigingsopgave tot gevolg hebben. Daarnaast is het nog onbekend wat onze financiële situatie na 2028 is.

Het projectleiderschap is belegd bij E&M Consultants. E&M Consultants heeft een projectplan uitgewerkt. Het plan is als bijlage bij dit voorstel gevoegd. De opdracht luidt:

> *Inventariseer door middel van een kritische beschouwing en creatieve benadering van **alle kosten en opbrengsten** die onderdeel uitmaken van de gemeentelijke begroting en kadernota 2024-2027, alle mogelijkheden om het kostenniveau structureel te verlagen en het opbrengstenniveau structureel te verhogen en leg de opbrengst van de inventarisatie vast in het format "Ombuigingsvoorstellen Kadernota 2025-2028"*

In het projectplan zijn de volgende uitgangspunten benoemd:

1. Er zijn op voorhand geen No-Go of Must-Go area's in de begroting die het ombuigingspotentieel zouden kunnen beperken. Alles is te onderzoeken en te overwegen. Wel is een vereiste dat minimale wettelijke taken van de gemeente doorgang vinden.
2. Er vindt op voorhand geen relatieve toedeling van de ombuigingstaakstelling aan de verschillende domeinen plaats. Alle domeinen gaan zelf voor het maximaal haalbare ombuigingspotentieel.
3. Er wordt op voorhand geen rekening gehouden met eventuele meevallers of compensatie door de Rijksoverheid voor het 'ravijn' in de algemene uitkering

Terwijl het project uitgevoerd wordt, is het belangrijk dat er terughoudend wordt omgegaan met het doen van voorstellen voor nieuw beleid waar structurele middelen aan verbonden zijn. Dit zou immers de omvang van de ombuigingsopgave vergroten. Daarom wordt de raad voorgesteld om geen structurele middelen en/of nieuwe investeringen voor nieuw beleid beschikbaar te stellen gedurende het project inventarisatie ombuigingen 2025-2028 tot aan de vaststelling van de kadernota 2025-2028, tenzij hiervoor zwaarwegende redenen zijn.

Kader
Financiële verordening gemeente Harderwijk

Alternatieven
Niet van toepassing

Beoogd effect
Informeren van de raad

Argumenten

1.1. Door in te stemmen met het projectplan 'Inventarisatie Ombuigingen 2025-2028' kan er uitvoering worden gegeven aan de opdracht om te komen met een pakket aan ombuigingsvoorstellen. Het project heeft een doorloop van ongeveer 25 weken, dat betekent dat het in juli 2024 afgerond is. Zodat het pakket aan ombuigingsvoorstellen kan worden meegenomen in de behandeling van de Kadernota 2025-2028.

2.1. Door het laten vervallen van de eerste tussentijdse rapportage wordt de werkdruk in het voorjaar verlicht. De medewerkers die betrokken zijn bij de eerste tussentijdse rapportage worden namelijk ook ingezet voor het opstellen van de jaarrekening 2023, de rechtmatigheidsverantwoording en het project Inventarisatie Ombuigingen 2025-2028. Alleen door af te zien van de eerste tussentijdse rapportage 2024 en alleen een tweede tussentijdse rapportage 2024 op te stellen kan deze capaciteit beschikbaar worden gesteld.

3.1 & 4.1 Gezien de mogelijke impact van het pakket aan ombuigingsvoorstellen, is het van belang dat de raad regelmatig wordt geïnformeerd over de voortgang van het project. Door de raad nu te informeren over het projectplan, wordt de raad aan de start al meegenomen. We maken binnenkort een voorstel voor de raad over de frequentie en de manier waarop de raad wordt meegenomen.

5.1. De doelstelling is op dit moment om een besparingspotentieel te inventariseren met een omvang van € 9,8 miljoen in 2026, € 11,9 miljoen in 2027 en € 11,1 miljoen in 2028. Om de omvang van de ombuigingsopgave niet te vergroten, is het van belang om terughoudend te zijn met het doen en aannemen van voorstellen voor nieuw beleid waar structurele middelen en/of nieuwe investeringen aan verbonden zijn.

Omgevingswet
Niet van toepassing

Financiën
De middelen voor uitvoering van het project zijn gedekt uit de stelpost onvoorzien, zoals is besloten in de collegevergadering van 12 december 2023 (nummer 23.00591).

Duurzaamheid
Niet van toepassing

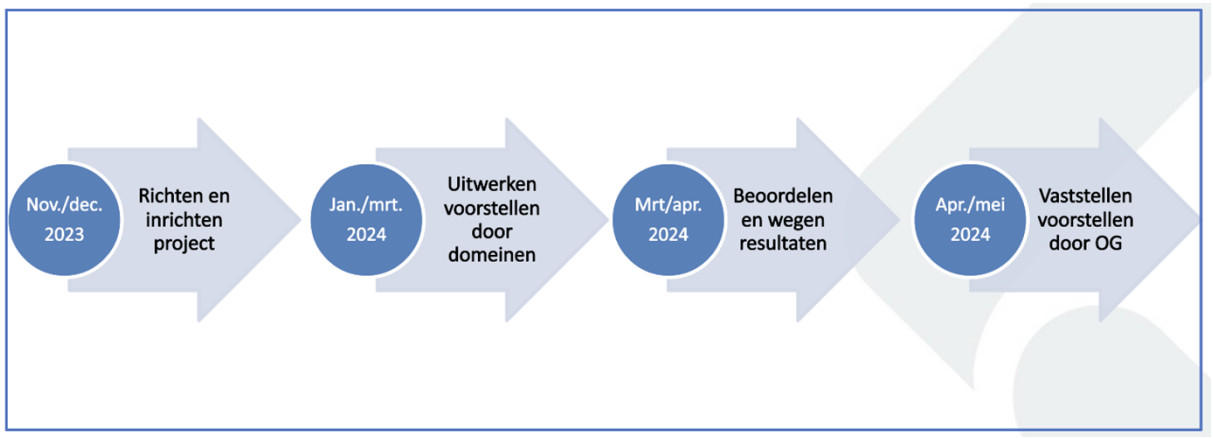
Communicatie
Gelet op de potentiële gevolgen die deze ombuigingsopgave teweeg brengt, is het van belang om hierover periodiek te communiceren. De raad wordt geïnformeerd over de voortgang en stand van zaken van het project. Daarnaast wordt de ambtelijke organisatie hier regelmatig over geïnformeerd.

Daarnaast wordt er een persbericht uitgedaan over de start van het project en het voorstel om geen geld uit te geven aan nieuw beleid.

Op het moment dat de inventarisatie van ombuigingen is opgeleverd en er keuzes zijn gemaakt, worden de organisaties betrokken bij de verdere uitwerking hiervan.

Uitvoering
De uitvoerings- en besluitvormingsfase loopt globaal genomen van januari t/m juni 2024. De inventarisatiefase is gedurende het eerste kwartaal, de beoordeling van en de besluitvorming over de opbrengst van de inventarisatiefase gedurende het tweede kwartaal. Hierbij wordt rekening gehouden met het tijdspad van de Kadernota 2025-2028.

Onderstaand is de faseplanning opgenomen. Hierin wordt weergegeven wanneer welke projectonderdelen worden uitgevoerd.

Evaluatie
Niet van toepassing

Bijlagen
1. Raadsinformatiebrief Project Inventarisatie Ombuigingen 2025-2028
2. Concept-Raadsbesluit Project Inventarisatie Ombuigingen 2025-2028
3. Projectplan Ombuigingen 2025-2028
4. Persbericht Ombuigingen 2025-2028